

LIETUVIŲ PRAVARDĖS

Žaneta URBANA VIČIŪTĖ

Violeta ŽIČKUTĖ

Nėra abejonės, kad pravadė nuspelno kalbinio tyrinėjimo, bet iki šiol jos – „nuskriausta“ lietuvių antroponimijos ir apskritai onomastikos dalis. Tai senas, bet kartu ir labai jaunas, labai judrus, nuolat atsinaujinantis antroponimų sluoksnius. Pavardės, galima sakyti, nebekuriamos, naujų vardų kūrimas yra daugiau mados dalykas, o naujų pravadžių nuolat atsiranda. Jau dabar galima išskirti du gana ryškius pravadžių tipus: tradicines (*Berañkis, Rāčius*) ir „inteligentiškasias“ (*Taržānas, Kengūrā*).

Kodėl žmogui duodama pravadė? Vardas, pavardė atlieka nominatyvinę funkciją, žmogų įvardina, bet visai jo necharakterizuoja, neparodo nei esminių, nei nereikšmingų jo ypatybių. Ir „kai vardas nebegali individualizuoti vieno ar kito žmogaus, į pagalbą ateina papildomas individualizuojantis ženklas – pravadė“¹. Manoma, kad vardai nėra sąvokos². Kitaip yra su pravadėmis. Nėra abejonės, kad daugelis jų yra sąvokos. A. Superanskaja pravadės su ryškia charakteristika laiko sąvokiniais mikroantroponimais³.

Pravadės skirstomos į grupines ir individualiąsias⁴. Čia nagrinėjamos tik individualiosios pravadės.

Lietuvoje pravadžių nestokojama, bet ne visoje teritorijoje jos vienodai populiaros. Labiausiai paplitusios pietiniuose respublikos rajonuose, pvz., Lazdijų rajone rasta nemaža kaimų, kur visi gyventojai turi pravadės. Vakarų Lietuvoje jos taip pat mėgstamos, ypač apie Kretingą, Šilalę, Mažeikius, Raseinius. Mažiau jų šiaurės rytų Lietuvoje (Biržai, Rokiškis, Šiauliai...). Visoje Lietuvoje aiški tendencija duoti pravadės žmonėms, gyvenantiems tame pačiame kaime ir turintiems vienodas pavardes.

Vyrams pravadės duodamos dažniau. Iš surinktų maždaug pusantro tūkstančio pravadžių 64 % tenka vyrams (turimos galvoje tik originalios moterų pravadės: jei vyras *Kuñpnagis*, o žmona *Kuñpnagienė*, tai skaičiuota tik vyro pravadė).

Pavardės ir pravadės turi daug bendrų bruožų, bet nemaža ir skirtumų. Trumpai nurodysime jų skirtumus:

¹ Л. М. Шетинин, Слова, имена, вещи, Издательство Ростовского университета, 1966, p. 73.

² П. И. Визгалов, Соответствие прозвища объекту, „Ономастика Поволжья“, II, Горький, 1971, p. 94–95.

³ А. В. Суперанская, Общая теория имени собственного, М., 1973, p. 162.

⁴ В. Т. Ванюшечкина, Семантическая и словообразовательная структура диалектных прозвищ, „Ономастика Поволжья“, II, p. 85.

1. Pavardę gimdamas gauna kiekvienas, vyro pavardė dažniausiai išlieka nepakitusi per visą gyvenimą. Pravardės turi ne visi. Mūsų krašte dabar neduodamos pravardės kūdikiams, kaip tai daroma kitose tautose, norint nublėpti jo vardą nuo piktųjų dvasių. Jas duoti vieni kitiems pradeda vaikai, bet šios vaikiškos pravardės retai išlieka, žmogui suaugus. „Tikros“, pastovios pravardės paprastai duodamos suaugusiam žmogui.

Pavardės turi ir miesto, ir kaimo gyventojai, o pravardės kaime duodamos daug dažniau, negu mieste⁵.

2. Pavardės yra juridiskai įteisintos, oficialios, o pravardės jokiuose oficialiuose dokumentuose nefiksuojamos, neįteisinamos.

3. Pavardė perduodama iš kartos į kartą ir gyvuoja šimtus metų. Pravardės gyvavimo laikas daug trumpesnis. Ji parodo vieno kurio asmens dabar turimus bruožus. Kitose kartose jos etimologija nebetenka savo pagrindo, ir pavardė nebegali ilgai egzistuoti. Dažniausiai pavardė suteikiama tik vienai kartai. Rečiau ją gauna to žmogaus vaikai, dar rečiau anūkai ir tolesnės kartos. Iš mūsų užrašytų 1417 pavardžių 79,7 % buvo išsilaikiusios tik per vieną žmonių kartą, 11,9 % – per dvi kartas, 7,1 % – per tris ir 1,3 % – per keturias ir daugiau kartų.

4. Pavardžių kūrimo procesas iš esmės yra pasibaigęs. Net tada, kai žmonės keičia savo pavardes arba kūdikių namuose jos duodamos nežinomų tėvų vaikams, dažniausiai pasinaudojama jau egzistuojančiomis pavardėmis. Pravardės kuriamos visą laiką.

5. Vyro pavardę žmona ir vaikai gauna beveik visada, o vyrų pavardes gauna ne visos žmonos ir ne visi vaikai. Mūsų turimais duomenimis, tik apie 20 % vyrų pavardžių tenka kitiems šeimos nariams (kartais tik žmonai, o kartais tik vaikams). Vaikai tėvo pavardę perima kiek dažniau, negu žmona vyro⁶. Tokiais atvejais žmonių ir vaikų pravardės padaromos taip, kaip toje tarmėje daromos pavardės: moterų pavardėms pridedamos priesagos *-ienė, -ėnė*, o vaikų – *-(i)ukas, -(i)ukė, -okas, -okė, -ikė* ir kt.

6. Iš lietuvių pavardės visada aišku, ar kalbama apie vyrą, ar apie moterį, dažnai aišku, ar apie ištėkėjusią ar apie netekėjusią moterį. Pravardės dažnai to nerodo: moters pavardė gali būti *Trupučiukas, Šešėlis*, o vyro – *Ligà, Kurapkà, Māsė* ir pan. Užrašyta viena vyro pavardė, turinti daugiskaitos formą: *Ātliėkos*. Apskritai, pavardžių daryba daug laisvesnė: jas sudaryti galima iš kiekvienos kalbos dalies, žodžių junginio, frazės ir netgi visai kalboje neegzistuojančio žodžio.

⁵ Čia neturimos galvoje mokytojų pravardės.

⁶ Kai kas tokias pavardes skiria į atskirą šeimyninių-gimininių pavardžių grupę. Žr. П. Т. Поротников, Групповые и индивидуальные прозвища в говорах Талицкого р-на Свердловской области, „Ономастика“, М., 1970, p. 150.

7. Pravardžių etimologija yra aiški arba visam kalbiniam kolektyvui (*Bepiřštis*, *Plikis*), arba pravardės savininkui artimam kolektyvui (kaimui, namui, gamybinei organizacijai ir pan.). Pavardžių kilmės žmonės paprastai nežino.

8. Pavardė neturi humoristinio nei sarkastinio atspalvio. Tiesa, šeimos nariai vieni kitiems duoda malonines pravardes, neturinčias šio atspalvio, yra ir kitų nehumoristinių pavardžių.

Pravardžių semantinė klasifikacija. Galima skirti aštuonias stambias semantines pavardžių grupes: 1) pravardės, kurių pagrindą sudaro žmogaus išorė, fiziniai trūkumai, kalbos ypatybės; 2) charakterio, temperamento bruožai; 3) žmogaus darbas, užsiėmimas; 4) gyvenamoji vieta; 5) situacija, į kurią žmogui teko pakliūti; 6) socialinė, ekonominė būklė, padėtis šeimoje; 7) pertartinės pravardės; 8) vardinės ir pavardinės pravardės.

Gausiausios yra pirmosios, antrosios, trečiosios ir aštuntosios grupės pravardės, kitų yra gerokai mažiau.

1. Pirmosios grupės pravardės charakterizuoja:

a) žmogaus ūgį, figūrą, kompleksiją. Aukšti ploni žmonės vadinami: *Ilgasis*, *Sieksninis*, *Ilgariėtis*, *Smilga m⁷*, *Mėldas*, *Kanapė m* ...; žemaūgiai: *Katinėlis*, *Kurapkà m*, *Kilbūkas*, *Trupučiūkas f*; stori maži: *Kulbūkė*, *Storasis*, *Ripkà m*, *Statinė*, *Skilandis*, *Arbūzas*...; liesi: *Šiūdas*, *Silkė*, *Džiūsnà*...; stambūs: *Māsė m*, *Meskà m*, *Begemòtas*, *Tėnkas*...

b) veido ypatybės. Raudonas veidas: *Buròkas*, *Ridisiūkas*, *Pomidòras*, *Raudonukė*, *Ròžė*...; negražus veidas: *Slibinas*, *Krasàvica⁸*, *Pirmýkštis*...; akių ypatybės: *Žvairys*, *Ciklòpas* (viena akimi), *Apúokas* (iššokusios akys), *Žibūtė* (mėlynos akys)...; kitos veido dalys: *Šėrnas* (ilga nosis), *Slyvà* (mėlyna nosis), *Smùrgis* (varva nosis), *Nulepaūsis* (nulėpusios ausys), *Lokàtorius* (didelės ausys)...

c) plaukų, ūsų, barzdos ypatybės. Plaukų spalva: *Juodėžius*, *Juodasis Šimkus* ir *Juodóji Krisė* (tėvas ir duktė), *Baltis*, *Rùdis*, *Kiškis* (rudi plaukai), *Žilius*...; garbanotumas: *Makarònas*, *Žirninukė*, *Garbànius*; tankumas: *Plikis*, *Šėšiaplaūkis*, *Klebònas* (jaunas prapluko), *Kùdlius*...; ūsai: *Ūsòrius*, *Ūsius* (nešioja ūsus), *Iltaūsis* (atsikišę ūsai), *Šamaūsis* (ilgi ūsai)...; barzda: *Barzdėlė* (nešioja barzdą), *Ožka-bařdis* (reta barzda)...

d) drabužius: *Kliòšas* (plačios kelnės), *Šmėrius* (tepaluoti drabužiai), *Mùsius* (apiplyšęs), *Dumbaklėnis* (nusmukusios kelnės)...

e) kalbos ypatybės: *Dzūkė* (dzūkuoja), *Lietùvis* (kalba literatūrine kalba), *Màkalo Prànis* (greitai kalba), *Mikčius*, *Smuikas* (plonai kalba), *Sėmentas* (neišta-

⁷ Kai gramatinė giminė neatitinka natūraliosios, prie vyriškų pavardžių rašoma *m*, prie moteriškų *-f*.

⁸ Kontrasto principu duotų pavardžių užrašyta labai mažai.

ria c), *Blāblē* (mažas neištardavo savo vardo „Vladas“), *Brañ-brañ* (daug kalba, nieko nepasako), *Ich-nach-nà* (taip juokiasi)...

f) eiseną: *Kiškis* (vaikšto pasišokinėdamas), *Greitūkė*, *Stiklo bobūtė* (lėtai vaikšto), *Lėksius* (vis lekia), *Šachmātų kumėlė* (laksto dideliais žingsniais)...

g) kitus trūkumus: *Berañkė*, *Bepiřstis*, *Belāpis*, *Beaūsis*, *Krābas* (kreivi pirštai)...

2. Labai daug yra pravardžių, kurių pagrindą sudaro charakterio, temperamento bruožai. Dažniausiai tai neigiamos žmogaus savybės: piktumas, irzlumas, nesugyvenamas būdas: *Giltinė*, *Šiřšinas*, *Katė*, *Piktóji tetūlė*...; suktumas, landumas: *Šėškas*, *Šnipas*, *Riestanāgė-Skeltanāgė*...; tingėjimas: *Kātinas*, *Ponėlis*...; rambumas, lėtumas: *Avis*, *Lirlikas*, *Muliūkas*...; netvarkingumas: *Smalinis*, *Mūrza*, *Kūrmis*, *Šėrnas*...; kvailumas: *Durnāmarė*, *Glūšpetris*, *Juozapėlis*, *Minkštas*...; šykštumas: *Gōdas*, *Kumpāsis*...; paskalų nešiojimas: *Skiltuvas* (paskalas skaldo), *Tetà*, *Pōdė*, *Čiřškalas*...; savo nuomonės neturėjimas: *Skýstis*, *Guminis Jōnas*...; girtuokliavimas: *Kiaurabuřnis*, *Lakāzeris*...; išdidumas: *Kunigáikštis*, *Carienė*, *Bajōras*...; vogimas: *Kaptiūkas*, *Lāpė*, *Vilkas* ir daug kitų.

Žymiai rečiau pravardžių pagrindas būna teigiamos arba neutralios žmogaus ypatybės, dažniausiai tada, kai „dorybė“ pernelyg jau krinta į akis. Pvz., daug žinančius pravardžiuoja taip: *Saliāmono galvà*, *Televizorius*, *Mókslas ir gyvėnimas*...; linksmus: *Sauliūkas*, *Serbentėlė*...; meilius: *Taikōs balañdis*, *Ángelas*, *Lakštūtė*...; judrius: *Voverėlė* m, *Šešiolikinė*...; humoristus: *Juokdarỹs*, *Julijōnas Dilgė* (taip vadinasi rajoninio laikraščio humoro skyrelis) ir t. t.

3. Pravardės, duotos pagal žmogaus veiklą, dažniausiai parodo nuolatinį, pastovų jo darbą: *Rāčius*, *Puđđzius*, *Avinė* (avis ganė), *Zilas* (mašinos „Zil“ vairuotojas), *Kooperatỹvo valdytojas* (naktį parduotuvę saugo), *Pistōnas* (dirba tire), *Tėkis* dirba traktorium „TK“), *Smalinis* (sakina medžius), *Bulkius* (duoną vežioja)...

Rečiau pravardės parodo tėvo ar senelio darbą. Tėvo amatas: *Ylėlė* (tėvas darė ylas), *Raugaliėtis* (t. raugė kailius), *Panaktinūkas* (t. dirbo naktimis) senelio amatas: *Kriaūčpetris* (senelis buvo siuvėjas), *Vaičỹs* (s. buvo vaitas), *Skiėtis* (s. darė skietus)...

Kitos pravardės rodo laikiną ar šiaip mėgstamą asmens (rečiau jo tėvo, senelio) užsiėmimą: *Grýbkepis* (džiovina grybus), *Ciōngas* f (sutraukia girtuoklius), *Veñteris* (tėvas mėgo žvejoti), *Rasaliūkas* (varo naminę degtinę), *Paspirgėlių klebōnas* (mėgo giedoti), *Balerinà* m (lanko šokių ratelį)...

4. Pravardės, rodančios žmogaus gyvenamą vietą, nėra labai gausios. Pravardės, padarytos iš gyvenviečių pavadinimų, rodo, kur žmogus anksčiau gyveno, iš kur atsikėlė: *Viřbarinis* (gyveno Viřbarių km.), *Skinkinis* (g. Skinkių km.), *Salantinis Jonūtis* (kilęs iš Salantų), *Rickė* (gyveno Rygoje), *Amerikōnas*...

Iš mikrotoponimų padarytos pravardės gali rodyti ir dabartinę gyvenamą vietą: *Pabradasė* (gyvena prie Pabrados upelio), *Padegiai* (g. prie Padegių miško)...

Kitos pravardės rodo gyvenamosios vietos geografinio reljefo ypatumus: *Daubinis* (gyvena dauboje), *Vinginis* (g. prie kelio vingio), *Krūminis*, *Paežerinis*, *Žvyrinis*... Daug pravardžių duota pamiškės gyventojams: *Miškinis*, *Lazdynėlis*, *Pėmpinis*, *Šarkinis*, *Briedis*...

5. Nelabai daug užrašyta ir tokių pravardžių, kurios rodo situaciją, į kurią žmogui teko pakliūti. Tos situacijos vienkartinės, dažniausiai turi humoristinį atspalvį: *Kūliaraišis* (pametęs diržą, susijusė šiaudų grįžte), *Rōkas* (kartą dainavo dainą apie Roką), *Ātliekos m* (girtas nuo stalo atliekas suvalgė), *Vānagas* (vištą pavogė), *Beizākis* (jam buvo akis užpūliavusi), *Kepenikė m* (jį rado kepenis valgant)...

Kartais šios grupės pravardės parodo, ką žmogaus artimieji yra vieną kartą padarę: *Šėrnas* (tėvas nušovė šėrną), *Lapėlė m* (senelis užmušė lapę)...

6. Mažai yra pravardžių, rodančių žmogaus socialinę, ekonominę būklę, padėtį šeimoje: *Zacirkinis* (prastai maitinasi), *Bagdčiai* (neturtingi), *Kontrāstas* (neturtingas, o giriasi), *Bernėlis* (nevedęs), *Šešėlis* (našlė, atsiskyrusi nuo visų), *Inkubatoriaus dirėktorius* (turi 20 vaikų)...

7. Žymiai daugiau yra pertarinių pravardžių. Jos dvejopos. Vienos padaromos iš nepakeisto žmogaus pertaro: *Brāli*, *Visgi*, *Vaņs-vaņs*, *Vānas*, *Rėiškiās*, *Najō*, *Gerai sāko*, *Pasakiaū*, *Āišku*, *Anekā*, *Be striōko*, *Rūpkė*, *Gi*...

Tačiau nepakeistas pertaras substantivizuojamas: jam pridėdama galūnę, rečiau priešaga, jis imamas linksniuoti: *Kāckis* (kac), *Mackā* (matyk), *Nājus* (naja), *Bratėlis* (brač), *Vanėklis* (vanas), *Siaubinskās* (o siaubas!), *Jazonjās* (a Jazau!), *Ūtvikas* (ut), *Ūtkus* (ut), *Irgānius* (ir gana), *Vadnāsius* (vadnas)

8. Vardinės ir pavardinės pravardės – vienos gausiausių. Įvairūs žmogaus ir jo artimųjų vardo bei pavardės pakeitimai paprastai laikomi pravardėmis⁹, bet vis dėlto jos labai skiriasi nuo kitų pravardžių. Jos visai žmogaus necharakterizuoja, individualizacijos laipsnis nė kiek nepadidėja. Semantiniu požiūriu jos nėra motyvuotos, jų negalima laikyti sąvokomis. Žmonės dažniausiai jų pravardėmis nelaiko, dėl jų paprastai neįsiseidžiama¹⁰.

Šiek tiek informacijos teikia tos pavardinės pravardės, kurios rodo asmens pa-našumą į kitą žmogų, literatūros, kino herojų, visuomenės veikėją ir pan: *Žařckus* (buožė), *Taržanas* (stambaus sudėjimo) ir pan. Tačiau tikrai motyvuotomis ir jų negalima laikyti, nes pačios pavardės *Taržanas*, *Žarckus* nėra motyvuotos.

Vardinės pravardės duodamos pagal: a) tėvo vardą: *Pėtkus* (tėvas *Petras*), *Teipėlis* (Teofilis), *Motiėjus* (Motiejus) ...; b) motinos vardą: *Ievōkai* (motina *Ieva*),

⁹ В. Н. Флоровская, Прозвища в русских говорах Кубани, „Этнография имен“, М., 1971, p. 143.

¹⁰ Retai įsiseidžiama ir dėl pravardžių, rodančių žmogaus darbą ir gyvenamąją vietą.

Elziukas (Elzė), Oniukas (Ona)...; senelio vardą: Pėtrinas (senelis Petras), Političiai (Ipolitas)...; d) prosenelio vardą: Silvukėnas (prosenelis Silvestras), Gaspariōkas (Gasparas)...; e) kitų giminaičių: Uřšinas (žmona Uršulė), Mągdžius (senele Magdė), Pėtrikas (teta Petrė), Adámka (dėdė Adomas)...

Yra pravardžių, padarytų iš gyvulių vardų: Rėksas (jo šuo Reksas), Klimka (karvė Klimka), Pifas (nosis kaip šuns).

Pavardinės pravardės dažniausiai būna sutrumpinta ilga ir nepatogi ištarti pavardė¹¹: Kazōkas (Kazakevičius), Kūkis (Kukučionis), Kugėlė (Kugelaitė), Vařnas (Varanauskas)...

Nemaža pravardžių padaroma iš pavardžių, remiantis fonetinėmis asociacijomis: Kurpālis (Krupavičius), Dōleris (Dorelis), Pulemiōtas (Palaimaitė), Skařmalas (Karmalauskas), Dinamitas (Ditmanas), Dvilinka (Dvilinskaitė)...

Rečiau pravardės padaromos iš pavardžių, remiantis semantinėmis asociacijomis: Lūpatnykas (pavardė Driskius), Pagalỹs (Šakalys), Balaņdis (Karvelis), Spindulėlis (Lučkaitė)...

Panašias semantines pravardžių grupes skiria ir kiti kalbininkai¹².

Kai pravardė sukuriama, ji dažniausiai būna semantiniu požiūriu motyvuota, tačiau, išsilaikydama per kelias kartas, praranda savo motyvaciją, kaip ją yra praradusios mūsų pavardės. Motyvuotomis negalima laikyti vardinių, pavardinių pravardžių, taip pat tų, kurios rodo ne paties žmogaus, o jo artimųjų ypatybes. Pravardės motyvacija keičiasi ir dėl kitų priežasčių¹³.

Pravardžių struktūra ir daryba. Pagal struktūrą ir darybą pravardės galima taip suskirstyti:

1. Neišvestiniai žodžiai: Tetà, Slyvà, Žinaĩ, Gi...

2. Derivatų:

a) galūniniai: Rāčius, Jūodis, Spangỹs, Plikis, Ūsius, Mągdžius, Žiūrà...

b) priesaginiai: Rūgštėlė, Vištūkė, Skiltuvas, Švilpikas, Ažuolāitis... Derivatų tarpe priesaginės pravardės yra pačios gausiausios. Dažniausiai vartojamos priesagos – deminutyvinės;

c) priešdėliniai: Beraņkė, Pakluōnis, Ūžprūdis... Jų nedaug.

d) priešdėliniai – priesaginiai: Pakapinis, Pakrūminis, Panaktinūkas... Jų irgi nedaug.

¹¹ Kai kurios jų gali būti išlikę senesni nepriesaginiai variantai.

¹² Žr. min. V. Florovskajos str., p. 142–143; A. H. Антошин, Прозвища жителей с. Монахова, „Ономастика Поволжья“, II, p. 98–100; В. К. Чичагов, Из истории русских имен, отчеств и фамилий, М., 1959, p. 34–39. Kiek kitaip jas skirsto A. Seliščevas. Žr. A. M. Селищев, Происхождение русских фамилий, личных имен и прозвищ, т. р. aut., Избранные труды, М., 1968, p. 108–114.

¹³ Žr. min. P. Vizgalovo str., p. 94–95.

3. Kompozitai:

a) sudurtiniai: *Kuñpnagis, Penkplaũkis, Itaũsis, Grỹbkepis, Purtagaĩvis...*

b) sudėtiniai: *Guminis Jõnas, Vañs-vañs, Stiklo bobutė, Kalnėlio Mỹkolas...*

4. Derivatai-kompozitai: *Sugrũbnagis, Nulėpaũsis, Skersgalvinis...*

5. Frazės: *Tavė perkũnėlis, Gerai sãko...*

Darybinės motyvizacijos požiūriu pravardės trejopos:

1. Motyvuotos vardyno ir apskritai lietuvių kalbos žodžių darybos ir kaitybos požiūriu: daiktavardžių vardininkai (jie sudaro daugumą), sudaiktavardėję būdvardžiai (jų irgi nemaža, ypač įvardžiuotinių ir būdvardžių su priesaga *-inis*), vardažodžių junginiai (būdvardis + daiktavardis, vardažodžio kilmininkas + daiktavardis).

2. Motyvuotos lietuvių kalbos žodžių darybos ir kaitybos požiūriu, bet nemotyvuotos vardyno požiūriu: *Gerai sãko, Kadãngi, Pasakiaũ, Aĩšku, Visgi, Gi, Visuĩviskas...*

3. Nemotyvuotos: *Vañs-vañs, Ich-nach-nã, Najõ, Vãnas, Anekã, Brãč...*

Antrosios ir trečiosios grupės pravardžių nėra daug. Tai daugiausia pertarinės pravardės. Kaip minėta, jas stengiamasi substanyvizuoti, suteikti joms daiktavardžio paradigmą.

ЛИТОВСКИЕ ПРОЗВИЩА

Резюме

В статье дается краткое сравнение литовских прозвищ и фамилий. В них много общих черт, но существует и ряд различий: прозвища даются не всем людям, они не являются официальными, юридически узаконенными именами, время их существования намного короче, так как прозвища сравнительно редко передаются из поколения в поколение, прозвище мужа не всегда передается жене и детям, оно не всегда показывает, идет ли речь о мужчине или о женщине, их этимология ясна или всему языковому коллективу, или окружающему человека коллективу, они часто имеют юмористический или саркастический характер. Среди прозвищ мы выделили восемь крупных семантических групп: 1) прозвища, характеризующие внешний вид человека; 2) черты характера, темперамента; 3) деятельность человека; 4) место жительства; 5) ситуацию, в которую попал человек; 6) социальное, экономическое положение, положение в семье; 7) прозвища, образованные от приговорки (часто употребляемого слова) человека; 8) прозвища, образованные от имен и фамилий. Далее дается обзор структуры и словообразования литовских прозвищ.